

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. május 2.

Csütörtök.

XX. évfolyam. 34. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, úgy az előfizetési és hirdetési pénzek ifj. Jánosó Mózes könyvnyomdájába tölthetők.

Hirdetmények díja:

4 hasáb s petitisorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

A pálinkaivás és a székely kérdés.

Sűrűn foly a lapokban, a nép anyagi érdekében való tevészek iránti eszmecserék váltása. Legujabban egy oly mozgalom indult meg a fővárosban, melyet lehetetlen magáévá nem tennie az egész sajtónak.

Arról van szó, hogy miként szoktassék el a nép a pálinka ivásától? E rossz szenvedély nemesak az egészséget ássa alá, hanem anyagi romlásra is vezet, mert mentől jobban hozzá szokik a vér a pálinka italhoz, annál nagyobb rabja lesz az illető annak.

Az egészséget aláássa azért, mivel a pálinka mint felette ingerlő szer, a gyomor idegeit összeszorítván, a vért sebesebb mozgásra készteti. A sebesebb mozgás melegeit fejt ki, mely a gyomorból az egész testszervezetre kiterjed. A naponkénti ivással, a gyomor lassankint elveszti ingerét, eltompul s az emésztést nem bírja észszerűleg végrehajtani, már pedig a gyomor, mint a test főkatlana, ha kezd bajokkal küzdeni, ez csak hamar maga után fogja vonni az egész test elsatnyulását.

És a pálinka ártalmassága abban is áll: hogy a vért megfertőzteti. Minél többet iszik valaki belőle, annál sűrűbb lesz a vére s fog s folytan megromlani egészsége. A vér megromlásával legelőbb is a tüdők szenvednek, mint melyben a legnagyobb erővel s mennyiségben szokott a vér keringeni. Innen lesznek aztán a száraz köhögések, vérköpések, tüdő sorvadások s egyéb mellbetegségek, melyek a

vizkórsággal együtt előbb-utóbb megkönyőkezik a pálinkaivót.

De anyagi tekintetben is káros a pálinka iránti szeretet! . . . Mert a pálinka lassan-lassan rabjává teszi az embert és különösen a föld népe rákölti utolsó fillérét is.

Az oláh nép mért oly satnya és szegény? . . . Mert a pópájával együtt nagy pálinka ivó. Száraz puliszkát eszik az oláh pór, csak hogy torka szenvedélyét kielégthesse a pálinkát mérő zsidó árendásnál.

De ha a kép nem is éppen ilyen a Székelyföldön, az azonban nem tagadható, hogy a pálinka fogyasztástól nem idegenkednek a székelyek.

Folyton irunk a székely kérdéstről, hát azt hiszem, hogy ez is oda tartozik. Mert a jólét kifejlődésének az egyik akadálya, a nagy mérvű pálinka fogyasztásában rejlik.

Felismerték már e bajt a negyvenes években a társadalmi mozgalmakat vezető, és hatalmas együletet alakítottak Kolozsvárott a pálinka ivás elleni agitáció céljából. Az egyület ugyan Kolozsvárott volt, de behálózta az egész székely földet fiók egyletek felállításával.

Nagyszerű eredmény érte el. Csupa gyönyör az akkori lapokat olvasni, miként terjedt a jelszó a nép körében: le a pálinkával! Szabad mezőn gyűlt össze egy-egy falu népe, s az ifjak égre emelt kézzel esküdtek fogadást, hogy pálinkát többé nem isznak. Az idősebbek öröm könnyek közt nézék, hogy az utódaik boldogabbak lesznek náluknál.

Akkor is voltak kishitűek, a kik lapokban irtak, hogy az ily mozgalom kivétel. De erre megfélemltek a lelkes bajnokok, hogy összedugott kézzel semmi kérdés sem oldható meg. A nagy reményekkel indult mozgalmat azonban elhamvasztá a kiütött forradalom, hogy többé az ily egyület ne is ébredjen fel.

Most azonban megint kezdik a kérdést felvetni, Budapesten alakult az egyület meg és elkezdik a pálinka ivás elleni agitálást a nép körében, mint a lapokból olvasám: az ország egyes városaiban való felolvasások tartásával.

Nekem természetem, hogy a felvetett kérdéseket nem szoktam általános frázisok kíséretében tárgyalni, hanem hozzá szölok és igyekszem javaslatokat is tenni. Nekem természetem, hogy mindent ki mondok úgy, ahogy érzem, nem ügyelek arra tetszik-e valakinek vagy sem. És így ezen természetem itt sem hagyva cserben, kimondom, hogy siker csak úgy lesz, ha teljesen benyomulunk az agitációval a nép körébe.

Hírlapi nyilatkozatokkal nem sokra megyünk, mert a nép azokat nem igen olvassa. Népszerű felolvasásokkal sem leszünk másként, a hallottakat elfelejti hamar a nép.

Itt az eljárás az lenne, hogy hagyjunk fel a mindenben dívó országos központosítási törekvésekkel. Hanem minden megyében az arra hivatottak vegyék kezükbe az ügyet. Mindenik vármegyének meg van a maga fővárosa, avagy valami központi helye, itt székeljen az ily egyület

TÁRGZA.

Az élet.

*Mig ifju voltam, volt sok fényes álmom,
Tündérvilág bűbája járt velem —
Sugár derengett minden kis virágom,
Szívembe csendült dal és szerelem.*

*Most keresem a régi, kedves álmot —
Oh merre tűnt el? Hol van? Hova lett?
Mind hasztalan! rá többé nem találok!
Dér csillog itt a holt avar felett!*

*Tavasza ősz. Az élet oh mi tarka!
Gyors változat hajt holt gyönyörre kint...
Egy pillanatig föl nevetek rajta,
És aztán úgy fáj a szívem megint!*

Szabó Jenő.

A közös bójáró.

— Rajz a kalotaszegi életből. —

Írta: Czuczsa János.

I.

— Te Pisti, te!
— Mondja édes apám.
— Eredj, tedd bé a kaput.

— Mért éppen most?
— Az a rándje.
— 'sze' mindjárt jönnek haza ángyóék s bété-szik osztán ók.
— Csináld, amit mondok!!
— Hát tegye bé édes apám, ha nem áthatja ugy kinyitva...

(Akkor drámai folytatást várnak ez után a feleselések mondható párbeszéd után, ezokat olove intem: tegyék földre ezeket a lapokat)

Óreg Bálint Pál uram egy kis ideig megállott, nézte fiát, aki apai szem által észrevehető testmozdulattal (nevezzük dacznak, vagy „konok magatartásnak”) a csűr felé ment. Csövélgatta fejét, hűmgefett utána s így gondolkozott: mi lehetett ezt a fiut? hiszen ez feleselni nem szokott, még ez ideig esendos szófogadó volt s most egyszerre szilajjává vált, mint az először járomba fogott tulok. Dehát olyan a fia alság, kicsi észszel bír.

Aztán felébredt benne az öreg emberszilajsága: az esztendőik által megpénített harag azok iránt, akiket az ő fia ángyóéknak nevezett. Az a jött-ment falusi. Annak a sok bántó szavai: Az ángyó nyelve, annak fullánkjai. A kapufél, a négy ökör, a két ló... hogy a kutyák egyék meg! (De csak a lovat).

S így több-több más egyéb, ami egy közös telken lakóknak apróesepről nézéseiből, szavaiból ered, nap-nap után árad. Egyszer csak azon veszik észre magukat, hogy ók egymásnak halálos ellenségei, aki egymást, ha meghal is föle, megenné egy kanál vizbe, akinek bántalom a másik részéről minden, ami az előtt lehet, hogy jó volt, legalább a szándéka, — aki messze szeretné tudni a másikat magától, alighanem a világ tulsó szélén, — hogy a poklok mélységes fenekét szóba se hozzam.

De azért ebben a lélekölő háboruban a maga bombáit elfejtette. Hogy ő is szólott volna valami rosszat, azt tagadja s ha netán tám kiszaladt vala-

mikor a száján valami, a másik az oka. Ő kezdte. Csak nem enged egy idegennnek. Hiszen nem is itt született. Ugy jött ide a vagyonba, két lóval, szekérről — meg a... fattyát akara gondolni az öreg, de visszahozta. Nem; az a kis leány: jó leány. Az nem oka semminek.

Ezekről gondolkozék Bálint uram, amíg a szajonás-ba bemenet elékerese egy tetett lakatot a vasas lábában a sok mindenféle ócska vasak között. Osz-tán kimene, a loveles kaput szép esendesen bátév, hogy a világ ne lassa haragos voltát, a foglaló lánczot bészará a lakattal s annak a kulcsát dohányszakójának egyik sallangjára hurkolá az aczél és pipaszurkáló mellé, nehogy az asszony, vagy a fia kézbe kerithesse. Vagy akárki más.

Ahogy ezt elvégezte, bement az ő hajlékába s leült. Gondolkozott, hogy mit cselekedett. Ugy találta, hogy ő jól csinálta dolgát. Akinek nem tetszik, tegyen róla. Ő ott lesz mindenütt, megfelel magáért. Ugy is azt mondta a prókátor: ki lehet a másikat leizitáltatni, csak pénz kell hozzá; ami nem volna épen olyan nagy baj, még ráadásul két ökröt sem sajnálná s most előre nem is kellene semmi egyéb hozzá, mint egy kontraktus azért, hogy ő adósa valakinek, aki ötét bépereli s aztán a közös telken megütik a dobót, — jószág, szántóföld, rét, szőlő marad békességben.

De hogy írjon ő alá adóslevelet, mikor az Istonen kívül senkinek sem adósa? Furesa a törvény. Ha a törvény emberei ilyen mondanak, akkor ő hazudik. A sok töprengésben a gondolatfonalak úgy összecsomóztak, hogy ember... nem az, — asszony legyen ám a talpán, aki ezt a pásmát le tudja gombolyítani.

Nosze' majd megbeszélgetik az asszonynyal, ha hazajön a szőlőből estefelé.

és irányítsa megyéjében a mozgalmat. Minden faluban ha van rá némi kilátás, fiók egyleteket kell létrehozni, a mely összeköttetésben állana a megyebeli főegylettel.

A falukban házról-házra kell adnia az oly népszerű nyomtatványokat, mik a pálinka veszélyességét tárgyalják. És ünnepeket avagy vasárnapon, az arra hivatott főfiókegyleti tagok tartanak felolvasásokat a falukban.

Osszanak az egyletek valamely ünnepélykor ki alkalmi ajándéktárgyakat azok számára, a kik tagjai lettek a mértékletességi egyletnek és úgy buzdítassanak a további kitartásra és tagok szerzésére. Az ily kiadások nem oly tetemesek, hogy a megyei intelligencia össze ne tudná bízni a megfelelő összeget.

Arra az álláspontra azonban ne álljunk, hogy az agitáció oda tereltesse, miszerint semmiféle szeszese itallal se éljen a nép... A mi viszonyaink közt ez kivihetetlen, hol a társadalom minden osztálya él a szeszese italokkal.

De más különben is, a nehéz földmunka után jól esik a kis kedvre való hangolás és ha a székely ember, mely hasonlíthatatlanul magasabban áll az oláh póránál, rá szokik a borivásra, már csak drágább áránál fogva sem fog ez napi italává válni és nem fog oly mérvben menni a túlzásban, miként ezt teszi a olesó éremlygós pálinkával, mit nap-nap után fogyasztva, mégis sokba kerül végeredményében. Es egészségét sem ássa úgy alá a borral avagy a sörrel, mint a méreg pálinkával.

Ha Angliában tud a nép theával, Németországban sőt nálunk is a szászok sör mellett mulatni, Spanyolországban meg a tüzes borok használata van elterjedve, mért kelljen nálunk a pálinkának lenni a nép egyedüli italának, miként ez van az elmaradt orosz népnél.

Tudom én jól, hogy nehéz valamely szenvedélyt legyőzni, és ebből kifolyólag nem is számíthatni arra: hogy a székely nép apraja-nagyja szakítani fog a pálinkával, de elkezdheti az akeziót az ifjabb koruaknál, mely generáció ha elfordul a pálinkától, az utánna jövők is hasonló természetűekké fognak válni.

Élemedett korban nehéz már a ter-

mészetén valakinek változtatni, ritka számba megy az ily ember. Ne is a 40-es évekre belépetteket kapacitáljuk, hanem a 15-40 év közötti levőket. Az idősöb-ekre csak oda hassunk, hogy ne gáncoskodjanak az üdvös mozgalom ellen, mely csak előnyére fog válni utódaiknak. És bizonynyal az eredmény nem fog elmaradni, mert nincsen az az szeszesei élő, a ki ne kárhoztatná az ilyes szenvedélyét, csak képtelen kifejlett szenvedélyét már legyőzni. De látva magán annak rossz következményeit, nem fog utjába állani annak, hogy gátot akarnak vetni az ifjabb nemzedéknél, az ily szenvedélyek kifejlődhetése ellen.

Az állam is annyiban jöhet segélyre, hogy korlátozza a pálinka árusítók számát és ne zsákmányolja ki a pálinka nagy mérvű árusítását — állami bevételekre más bevételi forrást keressen e helyett.

Ürmössy Lajos.

Törvényjavaslat a népfelkelés fölfegyverzéséről Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőház szombati ülésén báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter helyett a népfelkelés fölfegyverzésének biztosításáról törvényjavaslatot nyújtott be, a mely szerint a honvédelmi miniszternek 55,000 darab ismétlő fegyver, 14,495 darab ismétlő karabély és 7,000,000 darab tölténynak a népfelkelők számára való beszerzésre, valamint az ezzel a beszerzéssel kapcsolatos szállítási költségek fedezése végett 5,839,000 korona hitel engedélyeztetik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház szombati ülésében Széll-Kálmán miniszterelnök törvényjavaslatokat nyújtott be a belügyi és honvédelmi minisztériumok számára szükséges póthitelekéről s a népfelkelők fegyverzetéről. Azután az Adria-javaslat részleteit tárgyalták; felszólaltak: Farkas József, Rakovszky István, Zichy János gróf, Major Ferencz, Föster Ottó, Páder Rózsa a néppárt részéről, Györy Elek, Molnár Jenő, Kubina János, Visontai Soma a függetlenségi párt részéről, Széll Kálmán és miniszterek válaszoltak. Molnár J. zsiás beszédét — az ő kérésére — hétéfőre halasztotta a ház. Végül Zichy Aladár gróf interpellált Pikler tanár egy, előadása tárgyában.

Hétfőn folytatták az Adria-javaslat tárgyalását. Első felszólaló Molnár Józsiás volt; Még Kálmán Károly és Szalay Károly szölkta a javaslat ellen s Hegedüs miniszter a javaslat pártolását ajánlotta.

Választási mozgalmak.

Dr. Székely György jelölése.

Sepsiszentgyörgy, ápril 28.

Az illyefalvi választó kerület szabadelvű pártjának általános nagy többsége Imreh Albert pártelnökhöz beadott írásbeli nyilatkozatban dr. Székely György jelenlegi országgyűlési képviselőjének egyhangulag bizalmat szavazott. Kijelentette a szabadelvűpárt, hogy a jövő országgyűlési ciklusra is dr. Székely Györgyöt éhajtja és fogja az illyefalvi választó-kerület országgyűlési képviselőjévé megválasztani.

A szabadelvűpárt elnöke, Imreh Albert nagybirtokos, a választó kerület végrehajtó bizottságát ápr. hó 27 ikére hívta össze Sepsiszentgyörgyre, hogy a bizalmi nyilatkozatot a közszereletben álló képviselőnek tudomására hozzák és egyuttal a jelöltséget neki jövőre is felajánlják.

Imreh Albert pártelnök a szép számmal megjelent választókat legszívélyesebben üdvözölte, az összejövetel czélját jelezve, az értekezletet megnyitotta.

Rápolti Mózes körjegyző, mint a szabadelvűpárt jegyzője, lemondván, az értekezlet tagjai a jegyzői teendőket további ellátásával Kovács Dénest bízták meg.

Imreh Albert pártelnök állott fel szólásra ezután. Előadta, hogy ezerkétszáz választópolgár írásbeli nyilatkozatot állított ki, önkéntes elhatározásból, arról, hogy őszinte ragaszkodásuk és hálájuk jeléül a jövő választási ciklusra dr. Székely Györgynek, a kerület jelenlegi érdemes képviselőjének éhajtják felajánlani a mandátumot. Az a szeretot, melylyel megválasztották dr. Székely Györgyöt, a lejőró félben lévő országgyűlési időszak alatt, nem hogy csökkent volna, de erősödött és a bizalom tartóssá lett. Kéri dr. Székely György képviselőt, hogy a jelölést fogadja el.

A választópolgárok nemcs és elismerésre méltó bizalmuk előtt örömmel hajolt meg a végrehajtó bizottság is és Imreh Albert pártelnök indítványára egyhangu lelkesedéssel határozták el, hogy a jövő országgyűlési ciklusra a kerület mandátumát dr. Székely György képviselőnek ujából felajánlják. Hosszantartó zajos éljenzés zárta be a határozatot ki, mondását.

Imreh Albert pártelnök javaslatára az értekez-

A meddig megbeszélgetnék, nekem is volna egy kis szóm a históriám tovább folytathatására.

Bálint Pál uramnak az édes apja állított fel a kapuba egy *felet tulajelől, mint ahogy lakik. Innét* állított özy. Bálint Istvánnak, ez időben férjesült Kata leánya, ura nevén Kis Istvánné öreg apja, már mint nagyapja, aki Bálint Pál uramnak édes apjával édes testvér volt.

Az unokák, mert megbotránkoztak azon is, hogy öreg apjuk a két fia közt úgy osztotta el a telket, hogy az *innét való* háznak *tal* legyen a pajtája s a közös esür *tüsző* fele, — a kapu felét is úgy állította fel, hogy az *erről való* gazda *talajelől* ásta be a maga kapufelét s a másik innét: már a bejáró felett megkezdették a harezot. Azaz még valamivel előbb.

Ugy esett a dolog, hogy Bálint Istvánné ömaga fejére korán árvaságra jutott, *maradék* nélkül. Az asszony fiatal is volt, szép is volt, *egyedül* is volt. Nem tetszett neki így az élet sehogyse! Fogadott magának egy *bérest*, aki vezesse a *külső gazdaságot* a világ előtt. *Benn* a vacsoránál leült a cseléd a *szolga* helyére (aki után, vagy előtt a *vendég*: utonjáró szokott következni, aszerint melyik *öregjebb* s a gazdasszony állott az asztalnál, mintha az ura élne s annak a helyin: az asztalfőn nem ült senki. A *szolga* özvegy ember volt, akinek egy kis leánykája is maradt otthon, falun a *mamájánál*, (nagyanyja) két lóval és szekérral, *akik* a *mama* gazdaságát vitték, ahogy tudták. A *szolga* jól vezette a külső gazdaságot, úgy hogy oda benn megszerették egymást, daczára a világ szájának, megokúdték, egy *párré* levének, daczára a rokonság s *köztök* Bálint Pál uram ellenkezésének.

A fiatal szolgagazda elhozta a két lován szekerén, nem a menyasszonyt, hanem a kis árvát: *Borit*, akít az anyakönyvbé is úgy irt be az *öreg pap*, hogy *született az után, hogy az anyja már*

meghalt. Tudniillik nem tudta felvenni az uri szent vacsorát: el volt *beteggyában* ájulva (*szomszéd-asszonyok* szerint ha nem is volt meghalva, de bizonyosan *elrejtözött*) s a kálomista papok szerint aki föl sem ismeri, hogy *ki mit, miért* ad valamit, az beszámíthatatlan állapotban van s így uri szentvacsorával sem élhet, annyi, mintha meghalt volna, vagy arra nem volna elég érett. Végre is eltemették a szegény fiatal asszonyt s a kis Borit fölnevelték a falu szoptatós asszonyai. Mezei munkájokból hazatérve be-be néztek és a fölöslegből ellátták a szegény árvát, sokszor igen is jól, amit a jószívű asszonyok nagy örömmé a kis árvát el nem fogadásal viszonzott. De a jó indulatu asszonyok akkor sem botránkoztak meg: megharmatosodott a kis leányka kicsiny kis párnáskája az anyai szívnek *földi* emberré nézve *égi* harmatjától: az *édes* anyai tejfől.

Igy nevededett a kis Boriska.

Mikor *elválasztották*, apja keresett neki anyát, aki *édes* anyja lett, aki annál inkább kedvelte, hogy néki egy gyermek se volt, s a kis árvát mindenki úgy szerette, mint eszesemő korában.

A Bálint-telek kivirágzott. Egy iskolás fia volt még csupán a telken István, akít a Boriska gagyogása után *Titti*-nek *hítt* az egész telek s a szomszédsága.

Nem is ment volna rosszul a dolog ha a kapu föl körül a Kis Istvánné részén való egy reggelre ki nem dül. Mind a két gazda *szekere* éjjel jött haza. Egyik a másikra fogta a bajt. A lovas gazda azt állította, hogy az ő lova magára is betud jönni a kapun, de a négy ökrök közül a rudban való *ember tüsző* (embertől való) szarvát mindig fogni kell, ameddig bejön. Az ökrös gazda viszont abban erősödött, hogy a két kapufél között még az *öreg*eknek is igen sok ökrük és tehénük bejárt s ezután

is bejárna, ha a „szolga” azt a számarának való két lovat ide nem hozza a telekre *csufáságnak*. A lovas gazda vissza vágott, hogy ezeket a havasi *butákat* (hegyi ökröfaj) kár ökröknek eszfolni (ez nem volt igaz,) mire az ökrös gazda intette a másikat arra, kergetné el a kutyákat a kapu elől, mert igen várják mikor nyúzzák meg a két *gebét* (ez sem volt igaz.) Így indult meg a „jóságon” a esetepaté, ami háborunak nőtt ki további fejlődésében az emberek között.

Az *izikben* (jászolban maradt takarmány-roncsalék) való fűmag az udvar, később az utoza közepén esirázott ki, mely a miniköt házhoz bojáratos szomszédasszonyok részéről *öntözgetve, burjány* nyá fejlődött és sok mindenkinek megbotránkozá-sára tenyészett gazdagon.

Végre odáig mentek, hogy egyik gazda sem szölt egymáshoz. Haragból gyűlölet lett. Már a törvény embereinek a tanácsát is *megkérték*.

Bálint Pál uram megcsináltatta a kapufelét. *Akkurátuson* olyan lett, mint a másik. A mesterember úgy *himezte* ki kanyargós vonal közé rakott *görginékkel* (georgina) és *tulipántokkal*, hogy 10 év múlva, mire ez is az után vönül s épen úgy megbarnul és mohos lesz a teteje, mint a másiknak, senki fia meg nem ismeri. (Ha öregségben bejárja a fiatalt.)

Eleinte szölkott a „jött-ment” Kis Istvánnak: fizetné ki a kapufél árát, mely felszólításra Kis István gunyosan azt felelte, hogy az ő két *gebéje* ki se tudta volna törni azt a kapu felet, keresse a *cimeres* ökrökben azt az erőt, amelytől egy olyan erős fia kidül.

Ezért lakatolta be Bálint Pál uram a kaput.

*

let a következő üdvözlő táviratot küldötte Széll Kálmán miniszterelnökhöz:

„Nagymélt. Széll Kálmán, miniszterelnök urnak Budapest.

Tisztelettel kijelentjük, hogy az illyefalvi választókerület ezerkétszáz szabadelvűpárti választópolgára — a Nagyméltóságod iránt érzett határtalan tisztelete, bizalma, szeretete és ragaszkodásának nyilvánítása és kifejezése mellett a mai napon jelenlegi képviselőket dr. Székely Györgyöt egyhangulag újból képviselőjévé jelölte.

Ezen alkalomból Nagyméltóságod további sikerdus hazafias működéséhez Isten áldását kéri.

A szabadelvűpárt nevében:

Imreh Albert, pártelnök.

Ujjvárossy József kir. tanácsos, nagybirtokos indítványára az orsz. szabadelvűpárt elnökehez szintén üdvözlő táviratot küldött az értekezlet.

A népszerű képviselő, Budapestre intézett következő sürgönyben értesítette az értekezlet a hozott határozatról.

Méltóságos dr. Székely György országgyűlési képviselő urnak

Budapest.

Értesítjük, hogy az illyefalvi választókerület szabadelvűpártja őszinte bizalma, szeretete és ragaszkodásának kifejezése mellett, a jövő országgyűlési ciklusra a kerület mandátumát méltóságodnak egyhangulag újból felajánlotta.

Az illyefalvi választókerület szabadelvűpártja nevében:

Imreh Albert, pártelnök.

Az értekezleten megjelent nagyszámu választók között a legszebb egyetértés uralkodott mindvégig s a gyűlés végén lelkesen éljeneztek dr. Székely György orsz. képviselőt.

Délben a Veres Pál vendéglőjében bankettre gyűltek össze a választók s az elhangzott toaszok nagy száma megint csak arról tanuskodott, hogy dr. Székely György és választói között teljes a bizalom és ragaszkodás.

Polgári leányiskola.

I.

A kézdívasárhelyi jótékony nőegylet polgári leányiskolájának felügyelő-bizottsága f. évi április hó 29-én gyűlést tartott s több az iskolát érdeklő nagyfotosszerű ügyet vett tudomásul és intézett el.

A gyűlésen előterjesztett igazgatói jelentésből, röviden közöljük a következőket.

Felszerelések 1900. decz. 15. óta.

1. 3 drb szék a gyűlésterembe 17 K. 40 f. 2. 3 drb papírláda az osztályokba 3 K. 3. Washingt. irasszokszorosító az iroda részére 44 K. 74 f. 4. Flammarion: „Népszerű csillagászatban” 2 kötet 24 K. 5. Boöthy Zs. Képes irodalom története 2 kötet 40 K. 6. Pallas Nagy Lexikona 18 kötet 216 K. 7. Czogler: „a Fizika története” 2 kötet 16 K. 8. Emery: „A rővények élete” 16 K. 9. Keller: „A tenger élete” 20 K. 10. Nuriesán: Utmutató a kémiai kísérleteknél 6 K. 11. Brhm: „Az éjszaki sarktól az egyenlítőig” 14 K. 12. „Hivatalos Közlöny” 5 K. 13. „Polgári iskolai közlöny” 8 K. 14. Székely Tanúgy 4 K. 15. „Kézimunka Közlöny” 8 K. 80 f. 16. Egy varró-gép Singer féle 100 K. 17. Történelmi könyvtár 41 kötet 117 K. 18. „Magyar Remekírók” Arany János 8 kötet, Petőfi 4 kötet, Vörösmarty 6 kötet, Kisfaludy Károly és Sándor 14 kötet, Kölcsey 7 Eötvös 10 és Tompa 4 kötet, összesen 53 kötet 250 K. 19. 3 drb ifj. olvasmány 7 K 45 f. 20. Könyvkötésekre 8 K. 20. f. 21. Hartman: „A majmokról” 4 K. Összes érték: 929 K. 59 f.

Adományok:

Az iskola javára 1900. december hó 15. óta a mai napig.

Ifj. Tóth István és neje alapítványa jutalmazásokra 200 K. Néhai Benkő Sándor családjá jutalmazásokra 100 K. Özv. Kőkősi Károlyné családjá jutalmazásokra 150 K. Háromszékvármegye 1901. évi segélye 400 K. A Nagym. vall.-és közokt. M. kir. Miniszter ur államsegélye 1200 K. Lampel R. könyvkiadó cég adománya 18 füzet a magyar könyvtárból 5 K. 40 f. Lampel R. könyvkiadó cég adománya 5 drb tankönyv 10 K. Vajda Albert asztalos

egy iskolai pad 14 K. 16 drb terem.-rajzi fali tábla 8 K. Dávid János egy keleidos kop. 1 K. Néptanítók lapja 10 K. Akadémiai Értesítő 6 K. Balázs Márton igazgató adománya 16 drb használatban lévő új tankönyv, a szegény tanúk részére: 29 K. 20 f.

Más jótékonyosság:

1901. évi február hó 19-én Benke Gyula orszgy. képvis. és Elekes Béla kir. ítélő táblai bíró urak védnőksége, továbbá Balázs Mártonné és Dr. Dávid Jánosné urnők elnöklato mellett, felerészben az iskola céljaira, egy kalikó bál rendeztetett, melynek jövedelméből az iskolára, mintegy 240 korona esik.

Özv. Zoltáni Györgyné urnő bejegyzését adta arra, hogy a nőegyletnél, Géza fia emlékére elhelyezett 100 koronás erdővidéki részvény, a mely ma körülbelül 200 koronát ér, eladható legyen s annak értéke a polgári leányiskolánál, mint alapítvány, előbbi céljának fenntartása mellett elhelyeztessék, t. i. hogy ezen alapítvány kamataiból évenként a polgári leányiskola szorgalmas tanulói megjutalmaztassanak.

A gyűlés valamennyi nemes szívű alapítványozóknak és közremunkálóknak egyenként és névszerint is jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

EGYESÜLETI ÉLET.

A „Kézdívasárhelyi Kereskedő-Ifjak Társulata.”-ból.

— Vargha Vilmos titkár jelentése az 1900-ik évről, az ápr 14-iki közgyűlésben

II.

Választmányunk a múlt év lefolyása alatt 3 választmányi gyűlést tartott, mely gyűlések 48 pontja alatt különböző határozatok hoztak és nyertek elintézt.

Társulatunknak a múlt évvégén 1 tiszteletbeli 26 alapító, 53 rendes és 19 pártoló tagja volt. Az egész év lefolyása alatt beiratkozott 12 rendes és 3 pártoló tag. A rendes tagok közül időközben Thier Richárd az alapítványosok közé lépett. Eltávozás és egyéb körülmények folytán a társulat kebeléből kilépett 11 rendes és 3 pártoló tag. S így e szerint az év végén 1 alapító és 1 rendes taggal szaporodott társulatunk, a mi ha nem is kielégítő, de mégis normális fejlődésnek nevezhető.

Társulatunk a múlt évben 2 táncvizigalmat rendezett, melyek, ha anyagilag nem is, de erkölcsileg fényesen sikerültek mondhatók.

Ezek közül az első múlt év február hó 22-én lett megtartva, mely társulatunk könyvtár alapja javára elég szépen jövedelmezett.

A második, a szokásos nyári táncvizigalom az Unió-kerti szinkörben lett megtartva; ez igaz társulatunknak nem jövedelmezett úgy szólva semmit, de az erkölcsi siker, melyet elértünk vele felér az anyagival.

Hogy a már régi idők óta szokásban levő Katalinestélyt az idén nem tartottuk meg, annak különféle okai mellett a sok gyászcsapot volt az indító oka. Mert már választmányunk előre látta, hogy az egyáltalában nem fog semmit jövedelmezni s így azt mellőzte.

NAPI HIREK.

— Uj bíró. Baló Odón, a kézdívasárhelyi kir. törvényszék széphehetségű aljegyzője, a gyakorlati bírói vizsgát Budapesten a napokban kiváló sikerrel letette. Gratulálunk.

— Eljegyzés. Kézdívasárhelyi Győrbíró Lajosné leányát: Etelkát, a napokban eljegyezte Riedl S. Akos, kereskedelmi utazó Brassóbol.

— Főigazgatói látogatás. Dr. Csengeri János kolozsvári kir. tud. egyetemi rendes tanár, mint a nagybeteg Dr. Elischer József, nagyszobeni tanterületi főigazgatójának a miniszter által kinevezett helyettese, ápril. 28-án este, a román kath. főgymnasium meglátogatása céljából Kézdí-Vásárhelyre érkezett s másnap hozzáfogott a gymnasium látogatásához.

— Bucsú lakoma. Vajna a Gáspárnak a kézdívasárhelyi kir. törvényszék érdemes bírójának hosszas, majdnem negyven évi szolgálata után, sa

ját kérésére történt nyugalomba helyezése alkalmából tisztelői f. hó 27-én este, a Juncsó Dénesné jőnevű vendéglőjében bucsú-lakomát rendeztek. Mintegy 70-en vettek részt a lakomán, melyen nemesek a kir. bíróságok hivatali karából s a jogászok köréből, hanem társadalmunk minden osztályából számosan voltak jelen s szebbnél szebb és lelkes pohárköszöntőkben éltették a távozó derék bírót, ki mint ilyen is, de mint az egyházi és közügyeknek is lelkes munkása, általános becsülésre és közszerepre tett szert. Mi is őszinte sajnálattal látjuk a derék férfiú távozását s e helyen is szívből óhajtjuk, hogy a nyugalmat sokáig és jó egészségben élvezhesse. Mint értesülünk a bucsúzó a nyugalomban is tovább folytatja jogászai tevékenységét Nyárádszeredán, hol ügyvédi irodát fog nyitni. Kísérje szerenese.

— Nagy jégeső. Feltorja és Karatna községek felett ápril 29-én, a délutáni órákban nehéz idő vonult el. Nagy záporozás, majd borsónagyságu sűrű jégeső hullott alá, jelentékeny kárt okozva különösen a gyümölcsös kertekben, tönkresilányítva nagyrészen a gyümölcsfák szép virágait.

— Halálozás. A magyar tudománynak egy, nagy halottja van ismét. Nemrég hunyt el Dr. Fodor József, a budapesti tud. egyetemen a közegészségtan európai hírű rendes tanára, s most követi őt a sirba egy másik kitünőségünk: Dr. Laufnauer Károly, az elmekörtan és idegyógyászat nagyképzettségű profeszora. Alig volt még 53 éves s beteg sem volt, hirtelen, orvul jött reá a halál. Valószínűleg agyvérzésnek esett áldozatul, tehát annak a bajnak, a melytől ő nem egy esetben ment meg másokat. Temetése hétfőn volt nagy részvét között.

— Bethlen Gábor szobra. A nagy erdélyi fejedelemnek Nagy-Enyeden felállítandó szobrára eddig országgyűlésre befolyt összesen 32,245 korona és 40 fillér. Bár a gyűjtés megindítása óta ez is elég bizonyítéka a közönség áldozatkészségének, mégis nem elég ahhoz, hogy a nagy fejedelemnek méltó szobrot lehessen belőle emelni. Azért szívesen és készséggel ajánljuk a nemes célra való adakozást a közönség hazafias figyelmébe.

— Halálozás. Kézdívasárhelyi Ifj. S. öts József, Szőcs István volt kereskedő fia, egy jótéhségű, szorgalmas iparos ifjú, életének 20-ik évében, hosszas szenvedés után, ápril 30-án reggel jobblát szenderült. Temetése május 2-án d. u. 3 órakor lesz az ev. ref. egyház szertartása szerint. Nyugodjék békében.

— Háromszékmegye állategészségügye örvendetesen javult. A földmívelésügyi Értesítő legújabb számának jelentése szerint ugyanis az egész megyében csak két udvarban fordult elő súlyosabb állatbetegség és pedig: Dálnokban takonykór és bőrféreg, Angyaloson: sertésvész.

— Orvtámadás. László István, kézdívasárhelyi kir. törvényszéki hivatalszolgá mult vasárnap este 10—11 óratájban egész gyanútlanul ment haza feleségével egyik barátjától. Az állami fin- és leányiskola épülete előtt haladva hirtelen előtte termett altorjai Sándor László, 18—19 éves (kocsis M. K. fiakeresné) s egy csorofakaróval úgy főbeütötte a mitsem sejtő hivatalszolgát, hogy ezt menten ellepte a vér, de volt még annyi ereje, hogy magához a földre lerántotta támadóját, a kit aztán a Lászlóné segélykiáltására elősietett Szabó Ferencz adóhivatali szolgá s neje azonnal lefogtak s rögtön a rendőrségre kísérték. Vallatára kerülén a dolog, Sándor L. előbb tagadta, de később a bíróságnál beismerő tette, mentségül azt hozván föl, hogy egy régi haragosát akarta megbosszulni s tévedésből ütötte le sértettét. László István sebe ugyan nem halálos, de 20 napnál tovább kell gyógyíttatnia magát s így Sándor László kocsis súlyos testi sértés miatt fog a hűvökre kerülni.

— A Szerk. postája. A Visszafelől! — In vino veritas —, A chauvinizmus, — Olvasókörk, — Helyes-e az évrő vizsgálat? — A törvénytelen távollevő hadkötelesekről, — A kisipar sorsa, — A székelvöldi hiteltelítézet, — ez. ezikkok szerzőit egy kis türelemre kérjük.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos ifj. Jancsó Mózes. Főmunkatárs: Vajna Károly.

Sz. 2784. 1901. tkvi.

Hirdetmény.

A kézdívárshelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Háromszék-megyében bekebelezett Szárazpatak község tagosítása következtében a község telekkönyvei az 1869. évi 257 sz. szabályrendelettel képest átalakítottak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. az 1888. évi XXXVII. és az 1891. évi XVI. t. ezikkben a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. ezikkben szabályozott eljárás a telekkönyvvezetési bejegyzések helyesbítésénél kapcsolatosan fogantatottatik.

Ez előbb az átalakítási előmunkákat hitelesítő és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1901. évi június hó 3-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhívatauk:

1. Az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen nemaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, merta régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, a kik a telekkönyvvezetési előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi ha-

tóság kiküldöttje előtt a kitűzött határonap kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okmányokat mutatassák fel.

3. Mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átíratásra az 1886. évi XXIX. t. ez. 15-18 és az 1889. évi XXXVIII. t. ez. 5, 7 és 9. §-ai értelmében szükséges adókat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy odahassanak, hogy az átíratás telekkönyvi tulajdonos az átíratás létrejöttét a kiküldött előtt ó szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésre engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait az az uton többé nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elenged sikkedveznőnyétől is elesnek és.

4) azz, kiknek javán tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyzve, ugyisntén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törölését kérelmezzék, illetve, hogy törölési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyeg mentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

K.-vásárhelyt, 1901. ápr. hó 22.

(62. 3-3.) Dr. Nagy Emil Pál,
kir. törvényszéki albiró.

Szám : 31691901.

Pályázati hirdetmény.

Háromszék vármegye törvényhatóságánál rendszeresített III-ik aljegyzői állás lemondás következtében megüresedett.

Ezen évi 2000 K. fizetés és 400 K. lakbér illetményenyl javadalmazotts a folyó évi június hó első felében megtartandó rendes tavaszi közgyűlésen választás utján betöltendő tisztviselői állásra ezennel pályázatot hirdetek, felhívom mind-

azokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. ez. 1. és 3. §§-ainak megfelelően felszerelt s szabályszerűen bélyegzett pályázati kérvényüket Háromszék vármegye főispánja hatolykai Potsa József es. és kir. valóságos b. t. tanácsos és kamarás ur Ó Nagyméltóságához ezimezve folyó évi június hó 1-ig alulírott nál nyujtsák be.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1901. évi április hó 23 án.

Szentiványi Miklós,
(63. 2-2.) alispán.

50 éves siker!

Eszeki
ARCZENŐCS

és eszéki
SZALVATOR-SZAPPAN

eltávolítja a szepőlt, májfoltot s a bőr összes tisztátalan-rágá

Valódi csakis a

DIENES J. C., „SZALVATOR“-
gyógyszertárából

Eszéken, felsőváros:

1 tévely eszéki arczenőcs ára 70 fillér és 1 korona
1 drb Szalvator-szappan 1 korona
1 tévely kézi paszta 1 20 fillér.
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrészektől és megfelelnek tökéletesen a 71.012 számú B. m. rendeletnek.
Főraktár: BUDAPESTEN:

TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerész (55. 10-3)

VI., Király-utca 12. és Andrassy-ut 29.

RENDKIVÜLI

eddig még sehol sem
tapasztalt szerencse

Bihari Ede

főelárusítónál.

A most befejezett sorsjátékban szerencsés főáradám
utján ismét a 18445 ⁸/₈ számra a

200,000 koronás

főnyeremény fizettetett ki.

A sorsjáték rövid fennállása óta 10,000, 5000 és 2000 kor. nyereményeken kívül a következő főnyereményeket fizettem ki:

600,000 k. or.

69686 ⁸/₈
számra

600,000 kor.

28718 ⁴/₄
számra

200,000 kor.

18445 ⁸/₈
számra

80,000 kor.

69691 ⁸/₈
számra

60,000 kor.

23772 ⁴/₄
számra

A f. évi május 22 és 23-iki I. osztály huzásához

¹/₁ sorsjegy 12.- kor. ¹/₂ sorsjegy 6.- kor.

¹/₄ sorsjegy 3.- kor. ¹/₈ sorsjegy 1.50 kor.

Eredeti sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldök. Minden megrendeléshez a hivatalos tervet díjtalanul csatolom. A hivatalos jegyzéket huzás után azonnal küldöm.

BIHARI EDE

főelárusító.

(455-6.)

Budapest, IV., Városház-utca 14.

HIDETMÉNY.

Ó cs. és apostoli királyi Fenségnének legfelső elhatározása folytán ezennel megindítatik

a XXII-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után remélhető tiszta jövedelem közhasznú és jótékony célokra fog fordíttatni.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az albb következő játékterv szerint 365,000 koronára rúgnak, és pedig:

1 főnyeremény	150.000 korona	10 nyeremény	á 1.000 korona
1 "	50.000 "	20 "	500 "
1 "	20.000 "	50 "	100 "
1 "	10.000 "	100 "	50 "
2 nyeremény	á 5.000 "	1000 "	20 "
5 "	2.000 "	6500 "	10 "

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A huzás visszavonhatatlanul 1901. évi június 23-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 4 koronával v n megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepelrakpart, Vámpalota), a mely hatósághoz a megrendelt sorsjegyek ára p stautalványnyal előre beküldendő, továbbá: valamennyi posta, adó-, vám- és söhivataloknál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tőzsdében és játéktőzsdében.

Budapesten, 1901. évi január hó 2-án.

(66. 1-6.)

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Villanyos

berendezéseket úgy vidé-

ken, mint helyben igen jutányos áron eszközölök. Esetleges költségvetéssel készséggel szolgálok. Tudakozódhatni e lap kiadóhivatalában.

Zóna villás reggeli.

A vendégszerető első kertben.

Egy kis adag pörkölt, gulyás	14 fillér.
Kenyér vagy zsemle	4 "
Egy pohár sör	12 "
Egy deczi sajáttermésű ráczürmös bor	10 "

Kapható: minden nap délelőtt 10 órákor.

Egyben van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy május hó elsejétől kezdődőleg minden vasárnap d. u 3 órá-tól a Széke Pista jól szervezett zenekara fog zenélni, és pedig felváltva egyik vasárnap az első kertben s másik vasárnap az Unió-kertben.

Tudatom továbbá, hogy mind a két kert reggel 6 órákor megnyílik, s a ki a reggeli fenyves friss levegőt élvezni akarja, szabadon sétálhat bármelyik kertben.

Felteslegesen tartom a további dícséretet, vagy ajánlgatást, de miután városunkban nincs közsétatér vagy közel egy kis liget, nagy szükség tehát egy ilyen üdülıhely. S ez a nagy közönség részére valódi jótétemény.

Kézdí-Vásárhelyt, 1901. április 30.

(67. 1-2.)

Kölönte Mózés,
boráros.

Ny. Ifj. Jan csó M.-nél Kézdí-Vásárhelyt.